

Mötesanteckningar

Organ	Demokratiberedning
Tid	2024-03-08, kl. 09:00-14:00
Plats	Konferensrum Linden, Eklundavägen 1, Örebro

Sekreterare Lucas Blåder

Ordförande Torgny Larsson

§§4-8

Närvarande ledamöter

Torgny Larsson (S) (ordförande)

Bo Rudolfsson (KD) (vice ordförande)

Gunilla Fredriksson (SD)

Fredrik Askhem (L)

Jessica Karlqvist (V)

Övriga

Lucas Blåder, ansvarig tjänsteperson

Malin Looberger, SKR §5

Marjetta Leijonhufvud, staben för kommunikation §6

Victoria Rydergård, staben för kommunikation §6

Thomas Jäderqvist, Polismyndigheten §7

Daniela Redzic, staben för hållbar utveckling §8

Linda Bååk, staben för hållbar utveckling §8

Carina Persson, staben för hållbar utveckling §8

Innehållsförteckning

- §4 Mötesanteckningar
- §5 EU:s olika former av styrning gentemot regionerna
- §6 Beredningens roll inför kommande EU-val
- §7 Polisens lägesbild och arbete för att skydda demokratin
- §8 Liv och hälsa ung - ungas delaktighet och möjligheter till påverkan

§ 4 Mötesanteckningar

Beredningen är inte beslutsför på grund av antalet ledamöter som närvarar på dagens möte. Dagens möte är därför att betrakta som en informationsdag för ledamöter i beredningen och inget protokoll upprättas. Mötesanteckningar publiceras ändå för att främja transparens, delaktighet och möjligheterna att få tillgång till information för länets alla invånare.

§ 5 EU:s olika former av styrning gentemot regionerna

Malin Looberger från Sveriges kommuner och regioner håller ett föredrag kring EU:s olika former av styrning och SKR:s roll i det svenska EU-arbetet. Hon redogör särskilt för EU:s påverkan på kommunal och regional politik och offentlig förvaltning. I genomsnitt 50 procent av regionfullmäktiges dagordning påverkas av EU-lagstiftning och regionerna påverkas mer än kommunerna av EU:s beslutfattande. Malin redogör för EU:s politiska system, olika organ samt dess processer för policyskapande i stort. Hon redogör särskilt för kommissionen och dess prioriteringar, regionernas EU-kontor Central Sweden och regionkommittén.

§ 6 Beredningens roll inför kommande EU-val

Marjetta Leijonhufvud och Victoria Rydergård föredrar kring kommunikation om det kommande EU-valet. Victoria och Marjetta pratar om en kommande informationskampanj som heter "Viste du att" där regionen kommer att kommunicera kring EU-valet för att uppmuntra till valdeltagande samt sprida information till invånarna om vad EU är och hur EU påverkas oss. Region Örebro län har många kanaler för extern kommunikation som sociala medier, skärmar och utrymmen inom regionens lokaler och kollektivtrafik.

Därefter pratar Marjetta om regionkansliets stab för kommunikation och hur deras arbete ser ut samt prioriterade områden för 2024. Victoria förklarar att en ökad mängd av intrångsförsök samt en informationssäkerhetsklassning lett till ändrade rutiner för regionens kommunikationskanaler. Därav har man också begränsat mängden kanaler, främst i sociala medier. Hon förklarar också vikten av en tydlig kommunikation kring den rådande ekonomiska situationen, säkerhet och beredskap, AI samt kompetensförsörjning för att nämna några av deras prioriterade områden.

De pratar särskilt om ett extra fokus på att nå ut till unga vuxna i åldrarna 13-25 år. Kommunikationsstaben har gjort en målgruppsanalys av denna grupp som var färdig i januari 2024, i arbetet ingick en workshop med unga mellan 13-18 år där huvudfokus var att lyssna på målgruppens egna tankar. Regionens Instagram-konto är den kanal som enligt målgruppen själv är bäst på att nå unga vuxna. 1177 är en uppskattad ingång i vården då gruppen är särskilt digital. Gruppen ungdomar är en mycket heterogen grupp där olika budskap måste riktas på olika sätt beroende på vilken del av målgruppen man önskar nå. Enligt gruppens egna tankar bör Region Örebro län kommunicera mer på skolor, bussar och lokaler. Gärna med stora fysiska affischer och inte via Snapchat eller TikTok. Ungdomarna beskriver Region Örebro län som en seriös aktör som inte bör försöka vara roliga i sociala medier utan snarare kommunicera samhällsviktig information men på ett mer lätt och gärna färggladare sätt.

§ 7 Polisens lägesbild och arbete för att skydda demokratin

Thomas Jäderqvist föredrar kring kriminella gäng och kriminella nätverk, barn och unga i organiserad brottslighet (BOB), kamerans betydelse för brottsbekämpningen och "Situational action theory" (SAT).

Thomas beskriver hur strukturen och organiseringen av kriminella nätverk förändrats från slutna grupper med selektiv anslutning till ett nästan pyramidspelsliknande rekryterande. Den synliga delen av nätverken är enligt Thomas barn som rekryterar andra barn till narkotikaförsäljning. Nätverken bygger på hierarkiska åldersskikt där äldre uppvaktar yngre. Det handlar om helt vanliga unga som snabbt involveras i grova brott. Barn lockas in i kriminalitet med kläder, pengar, skjuts och fester med mera. Att anhöriga till kriminella drabbas är ett nytt fenomen för svensk polis samt att barn skjuter andra barn. Fler skott skjuts tidigare på dygnet, något som också ökar risken för tredje person. Sedan 2013 har 113 personer utan koppling till kriminalitet dödats i uppgörelser mellan kriminella nätverk. Tillväxten är mycket stor och det strömmar ständigt in nya unga i kriminella nätverk.

Thomas förklarar kriminalitetens globala karaktär där aktörer från flera länder gör olika delar. Motiven är ekonomiska, strukturerna är lösa och aktörerna är många. En stor grupp vilsna ungdomar ger goda rekryteringsmöjligheter och lätthet att organisera sig digitalt. Vinstmöjligheterna bedöms nationellt vara omkring 100-150 miljarder kronor varav de största posterna är svarta inkomster och välfärdsbedrägerier. Det öppna och tillitsfulla välfärdssystemet är oerhört sårbart för bedrägerier och aktörer som inte vill samhället väl.

Thomas förklarar vikten av snabb och effektiv kommunikation mellan myndigheter nationellt och internationellt. Han förklarar att brottsligheten och brottsbekämpandet går oerhört fort och sker ständigt mellan olika delar av landet. Därefter tar han upp vikten av bildmaterial vid brottsbekämpning, det är oerhört mycket enklare att lösa brott när det finns bildmaterial.

Thomas föredrar kring det kommande bildandet av lokala, regionala och nationella råd som ska bildas för att samordna arbetet mot barn och unga i organiserad brottslighet (BOB). Avslutningsvis förklarar han vad SAT är. Huvuddelen är att barn får med sig värderingar som någorlunda speglar svensk lagtext och normer, hur man är gentemot andra samt att graden självkontroll är hög nog att efterleva sin egen moraliska kompass. Avsaknad av tillgång till alkohol och droger samt att barn med neuropsykiatriska funktionsvarianter får god vård ses som viktiga insatser för att förebygga brott bland barn.

§ 8 Liv och hälsa ung - ungas delaktighet och möjligheter till påverkan

Daniela Redzic föredrar kring barn och ungas inflytande och delaktighet. Hon börjar med att redogöra för barnkonventionen samt Region Örebro läns mål för barn och ungas inflytande. Därefter redogör hon för olika lösningar för att ge barn och unga än mer inflytande och möjligheter till delaktighet i Region Örebro län. Både lösningar som redan används men också sådant som kan bli aktuellt i framtiden.

Linda Bååk föredrar den regionala undersökningen "Liv och hälsa ung" som genomförts för åttonde gången bland elever i årskurs 7, 9 och 2 på gymnasiet. Nytt för denna gången är en undersökning för grundsärskolan samt gymnasiesärskolan. Linda redogör för resultatet på frågorna som rör delaktighet och möjlighet till inflytande. Tydligt är att mängden tillit bland ungdomarna minskar samt att delaktigheten i olika föreningar minskar. Oavsett undersökningsgrupp så är det ungefär samma frågor som eleverna tycker är viktiga. Det är jobb, utbildning, hälsa och lön på det personliga planet medan det är fred och att lösa klimatkrisen på det globala planet. Det framgår mycket tydligt av undersökningen att skolan är en stor stressfaktor för många ungdomar, i synnerhet tjejer.

Carina Persson föredrar kring sambanden mellan hälsa och ungdomars delaktighet och engagemang utifrån svaren i undersökningen. Hon redogör för statistiska samband. Carina redogör för de risk eller skyddsfaktorer med starkast samband justerat för ålder och kön som framkommer av undersökningen. Analysen bygger på logistisk regression.